

Factsheet Sedumdak

KORTE BESCHRIJVING

Sedum zijn kleine vetplantjes. Je kunt ze in de tuin planten, maar ook op je dak leggen.

Een sedumdak zorgt voor verkoeling in de zomer, vangt fijn stof af, brengt meer biodiversiteit in de stad (meer insecten en daardoor ook vogels), dempt geluid en zorgt, bij hevige regenval, er voor dat het (teveel) aan water langzaam wordt afgevoerd. Zo voorkom je dat de riool wordt overbelast. Dat is vooral in bestaande stedelijke gebieden belangrijk, omdat daarmee mogelijk riool-aanpassingen kunnen worden voorkomen of uitgesteld. Dat is ook de reden dat sommige steden subsidies geven. Daarnaast beschermt een sedumdak de onderliggende dakbedekking die daardoor 2 keer zo lang meegaat.

Sedum kan in principe op elke dak, groot of klein, noord of zuid georiënteerd. Als het dak het extra gewicht aan kan tenminste.

Een sedumdak wordt geleverd in de vorm van (uit te rollen) matten of als kratjes die je naast elkaar plaatst. Er is inmiddels ook een 'dakpan' op de markt, speciaal voor schuine daken. Een plat sedumdak moet een afschot van 15mm/meter hebben, zodat het water kan weglopen; de maximale hellingshoek is 30-45 graden. Daarbij moet wel worden opgemerkt, dat bij 45° eigenlijk wel een kunststof gaas boven de beplanting moet worden aangebracht, zodat alles op z'n plaats blijft. Vooral vogels die op zoek zijn naar wormen, willen nog wel eens wat plantjes loswerken. Daarom zijn ook zogenaamde bladvangsters in de regenafvoerpijpen aan te bevelen.

Er bestaan ook zogenaamde intensieve groene daken; hier staan echt bomen en struiken op. Daar gaat deze factsheet niet over!

TECHNISCHE PRESTATIE

- Een sedumdak zorgt voor verkoeling. In de zomer kan een zwart dak opwarmen tot wel 70 graden. Een sedumdak wordt niet warmer dan 35-40 graden. Dit zorgt er voor dat er minder warmtestraling naar de omgeving is, maar ook dat de onderliggende ruimte in huis aanzienlijk koeler blijft. Hoeveel koeler? Dat hangt o.a. af van het vochtgehalte van het sedumdak.
- Hoe dikker het sedumdak hoe groter de verkoeling. En hoe natter het sedumdak, hoe groter de verkoeling.
- De isolerende werking in de zomer is erg goed (mede door verdamping van water). In de winter echter is de bijdrage aan de isolatiewaarde minimaal. Er wordt in de meeste onderzoeken uitgegaan van een minimale R-waarde van 0,3. Voor optimale isolatie (in de winter) moet je een sedumdak dus combineren met 'normale' isolatie om tot minimaal de bouwbesluiteis van $R = 6,7$ te komen.
- Theoretisch zouden zonnepanelen boven een sedumdak beter presteren, omdat de panelen wat koeler blijven. In de praktijk zien we deze combinatie echter zelden, simpelweg omdat men een mooi sedumdak niet wil verstoppen achter zonnepanelen.

Factsheet Sedumdak

WAAROM WEL, WAAROM NIET?

Voordelen:

- Mooi
- Meer biodiversiteit -> *Positief voor o.a. insecten*
- Opname van fijn stof -> *Luchtkwaliteit*
- CO₂-afvang -> *Zuurstofproductie*
- Duurzaamheid -> *Dakbedekking beschermt tegen de hitte en UV-stralen; gaat 2 keer zo lang mee.*
- Geluid -> *Sedumdak absorbeert geluid (van binnen naar buiten en andersom)*
- Isolatie -> *Met name koeling in zomer*
- Vasthouden water -> *Geen wateroverlast in tuin / overbelasting riool*
- Koeling PV-panelen -> *Hoger rendement (meestal niet van toepassing, soms zie je het echter op platte daken).*

Nadelen:

- Onderhoud -> *1 keer per jaar onkruid maar in elk geval kleine boompjes (opslag berken) wieden (of vaker, als je dak onder bomen staat). Ook af en toe bemesten zorgt voor betere plantengroei*
- Vogels, slakken -> *Als je pech hebt, eten ze je dak (deels) op.*
- Lekkage -> *Moeilijk op te sporen en voor reparatie moet sedum worden verwijderd.*
- Investering -> *€ 30- 80 per m² vierkante meter; zelf leggen of laten doen / matten of kratten*
- Gewicht -> *Extra gewicht: 50-80 kg / m² (volgezogen gewicht). Laat altijd checken of je dak het gewicht aan kan.*

LEVENSDUUR

40-60 jaar (theoretisch)

KOSTEN / SUBSIDIE

- € 30- 80 per m² vierkante meter; zelf leggen of laten doen / matten of kratten (kratten iets duurder)
- Je bespaart op kosten airco en aanschaf dakpannen
- Sommige gemeenten hebben een subsidieregeling. Informeer bij uw gemeente, of dat ook bij u geldt.
- Informeer ook bij provincie en waterschap naar eventuele subsidies

Terugverdientijd en rendement:

Is niet in zijn algemeenheid te zeggen.

VERGUNNING NODIG?

Afhankelijk van het soort dak en het gewicht per m². Maar in de meeste gevallen is geen vergunning nodig.

Factsheet Sedumdak

AANDACHTSPUNTEN / BIJZONDERHEDEN

- Laat de dakconstructie controleren op draagkracht.
- Bij schuin dak, grotere kans op afschuiven. Laat in zo'n geval het dak aanleggen; in verband met garanties. *N.B. Constructies zoals Ecopan (<http://ecopan.nl/>) haak je aan de pannenlatten en schuiven dus niet. Deze constructie is ook lichter en kan in principe sneldekpannen vervangen.*
- Zorg dat dakbedekking in goede staat is. Lekkages opsporen / repareren lastig als sedumdak eenmaal ligt.
- EPDM / beton / bitumen geschikt als ondergrond. Niet geschikt: kunststof, golfplaten, zink
- Zorg (net als bij andere daken) dat het dak van binnen naar buiten is opgebouwd uit steeds meer dampopen materiaal. Dat kan soms betekenen, dat er onder het sedumpakket en de waterdichte laag, een ventilatielaag in het dak moet zitten.
- Afschot / helling van > 15 mm/meter (voor weggelopen te veel aan water)
- Zorg dat waterafvoer bladvangers heeft
- Een sedumpakket bestaat uit meerdere (5-15) soorten plantjes. Afhankelijk van of het dak (deels) in de zon of schaduw ligt blijven uiteindelijk bepaalde plantjes over. Als het dak 100% in de schaduw ligt, laat je dan goed adviseren of het sedumpakket daar tegen kan.
- Een sedumpakket is uit meerdere lagen opgebouwd. Dit zijn minimaal:
 - *Een wortelwerende laag: voorkomt dat de wortels van de planten uw dak beschadigen*
 - *Een drainage laag: voert het teveel aan water af, maar voorkomt ook dat de planten uitdrogen.*
 - *Een substraat laag: is de voedingsbodem voor de planten*
 - *Een vegetatielaag: de daadwerkelijke planten*

In een kratje zijn al die lagen samen gebracht. Kies je voor sedum op rol, dan plaatst je de verschillende lagen afzonderlijk op het dak.

- Je hoeft een sedumdak geen water te geven, maar in lange hete periodes zoals we die de laatste zomers hebben gehad, zorgt dit toch wel voor een veel beter plantengroei en meer verkoeling!
- Sedum groeit in de breedte, niet in de hoogte. Tijdens jaarlijks onderhoud, teveel aan sedum weghalen.

HANDIGE SITES

<https://www.milieucentraal.nl/huis-en-tuin/klussen/groen-dak/>